

Kokousaika	Keskiviikko 12.2.2025 klo 12.00
Kokouspaikka	Kunnantoimisto (Strandmanintie 2), kokoushuone
Käsiteltävät asiat	
Asia Liite	
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta
3 1	Keskusvaalilautakunnan sihteerin ja muun henkilökunnan ot-taminen
4	Vaalitoimitsijan ja vaaliavustajan palkka, koulutus ja tietosuo-jasitoumus
5	Äänestys- ja ennakkoäänestyspaikat alue- ja kuntavaaleissa 2025
6	Vaaliviranomaisten asettaminen vuoden 2025 alue- ja kunta-vaaleja varten
7 2	Vaalikuulutuksen antaminen
8	Kunnan vaaliviranomaisten kouluttaminen
9	Vaalitietojärjestelmän käyttö
10	Lupa hyväntekeväisyyskeräykseen alue- ja kuntavaaleissa, Pieni Ele ry
11	Keskusvaalilautakunnan kokouksen alue- ja kuntavaaleissa 2025
12	Muut asiat
Pöytäkirjan nähtävänä pito	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty oikaisuvaati-musohjeet, pidetään yleisesti nähtävänä kunnanvirastolla ja kunnan verkkosivuilla alkaen 14.2.2025.
Puheenjohtaja	Veli Pulkkinen Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja

KOKOUSAIKA	Keskiviikko 12.2.2025 klo 12.00
KOKOUSPAIKKA	Kunnantoinisto (Strandmanintie 2), kokoushuone
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Jäsen: Paikalla: Varajäsen: Paikalla: Veli Pulkkinen, pj. ☐ Vuokko Rossi 1.varajäsen ☐ Juha Laitinen, vpj. ☐ Taimi Mertaniemi 2. varajäsen ☐ Jari Ruotsalainen ☐ Veikko Pennanen 3.varajäsen ☐ Riitta Kukko ☐ Juhani Jänntti 4. varajäsen ☐ Mirja Korhonen ☐ Heikki Simonen 5. varajäsen ☐
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Hanne Mantere, sihteeri Paikalla: ☐
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS-VALTAISUUS	Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
ASIAT	1-
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta)	Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Pöytäkirjanpitäjä Veli Pulkkinen Hanne Mantere
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.	Pöytäkirjan tarkastus 12.2.2025 Allekirjoitukset
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Kunnantoinistolla ja kunnan verkkosivuilla 14.2.2025 Virka-asema Allekirjoitus Keskusvaalilautakunnan sihteeri Hanne Mantere

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Keskusvaaliltk 1 § Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Keskusvaaliltk 2 § Keskusvaalilautakunta valitsee keskuudestaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

KESKUSVAALILAUTAKUNNAN SIHTEERIN JA MUUN HENKILÖSTÖN OTTAMINEN

Keskusvaaliltk 2 § Vaalilain (714/1998) 14 §:n kunnan keskusvaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön. Se päättää muiden kuin sen kokouksiin tässä laissa tarkoitettujen tehtäviensä vuoksi osallistumaan oikeutettujen henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissaan.

Alue- ja kuntavaalien luonteen takia, vaalien toteutumisen kannalta on tärkeää, että keskusvaalilautakunta varaa itselleen riittävästi henkilöstöä vaalien käytännön järjestelyihin.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

1. Keskusvaalilautakunnan henkilöstönä toimivat seuraavat henkilöt:
 - Keskusvaalilautakunnan sihteeri toimistosihteeri Hanne Mantere
 - Keskusvaalilautakunnan sihteerin varahenkilö kunnanjohtaja Pia Harmokivi
 - Vaalien ICT-vastaava Mikko Vahteala
 - Vaalien toimittamisen valmistelutehtävät/vaalien toimittamiseen kuuluvia tehtäviä varten kunta palkkaa Tuija Leinosen
 - Vaalitoimitsijoiksi **liitteen n:o 1** mukaiset henkilöt, sekä
2. näiden lisäksi keskusvaalilautakunnan sekä vaalilautakunnan henkilöstönä toimivat tarvittaessa ennakoäänestyksen vaalitoimitsijat avustavana henkilöstönä vaalikuorten tarkastamisessa sekä ennakoäänien laskennassa, ja
3. keskusvaalilautakunta antaa keskusvaalilautakunnan sihteerin varahenkilölle läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksiinsa alue- ja kuntavaalien osalta.

Päätös:

VAALITOIMITSIJAN JA VAALIAVUSTAJAN PALKKA, KOULUTUS JA TIETOSUOJASITOUS

Khall 174 §

Vaalitoimitsijaksi ja vaaliavustajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen. Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen eikä myöskään aluevaalien tai kuntavaalien ehdokas, hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Vaaliavustajana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään aluevaalien tai kuntavaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Kelpoisuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässä voi avustaa jokaista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijalle maksetaan 14,89 € / tunti. Lisäksi maksetaan KVTES:n mukaiset ilta-, viikonloppu- tai muut mahdolliset lisät. Kaikki vaalitoimitsijat sitoutuvat osallistumaan vaalitietojärjestelmän koulutukseen ja käyttöönotto-opastukseen.

Koulutuksesta maksetaan koulutuskorvaus 14,89 € / tunti. Kaikkien, jotka käyttävät vaalitietojärjestelmää, tulee lukea, hyväksyä ja allekirjoittaa paperinen tietosuojasitoumus. Tämä velvoite tulee EU:n tietosuoja-asetuksesta ja tarkoittaa sitä, että kaikki vaalijärjestelmän käyttäjät tulevat perehtymään ja sitoutuvat tietoturvalliseen henkilötietojen käsittelyyn liittyviin periaatteisiin ennen toimitsijaksi ryhtymistä.

(valm.toim.siht. HM)

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy vaalitoimitsijoille ja vaaliavustajille maksettavan kulukorvauksen ja velvoittaa heidät allekirjoittamaan tietosuojasitoumuksen.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Lisätiedot:

Kunnanjohtaja Pia Harmokivi, p. 044 2825590, pia.harmokivi@vesanto.fi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta

Hallitus

Valtuusto

Keskusvaaliltk 4 § Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta saa tietoonsa kunnanhallituksen päätöksen.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta

Hallitus

Valtuusto

ÄÄNESTYS- JA ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKAT ALUE- JA KUNTAVAALEISSA 2025

Khall 175 §

Alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2. -8.4.2025 (keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 2. -5.4.2025 (keskiviikosta lauantaihin).

Aluevaaleissa valitaan hyvinvointialueiden aluevaltuustot ja kuntavaaleissa kuntien valtuustot. Sekä aluevaltuustojen että kuntien valtuustojen toimikausi alkaa 1.6.2025 ja kestää vuoden 2029 toukokuun loppuun.

Äänioikeus kuntavaaleissa on Suomen sekä muun EU-jäsenvaltion, Islannin ja Norjan kansalaisella, joka viimeistään vaalipäivänä eli 13.4.2025 täyttää 18 vuotta ja jonka kotikunta kyseinen kunta on 21.2.2025 väestötietojärjestelmässä olevien tietojen mukaan.

Aluevaaleissa äänioikeus on Suomen sekä muun EU-jäsenvaltion, Islannin ja Norjan kansalaisella, joka viimeistään vaalipäivänä eli 13.4.2025 täyttää 18 vuotta ja jonka kotikunta kuuluu kyseiseen hyvinvointialueeseen.

Äänioikeus sekä kunta- että aluevaaleissa on myös muulla edellä mainitut edellytykset täyttävällä ulkomaalaisella, jos hänellä 21.2.2025 on ollut kotikunta Suomessa kahden vuoden ajan eli kotikunta Suomessa 21.2.2023 lukien. Kuntalaissa ja hyvinvointialueloissa säädetään lisäksi samansisällöisesti EU:n tai Suomessa toimivan kansainvälisen järjestön palveluksessa olevan ja tällaisen henkilön perheenjäsenen äänioikeuden edellytyksistä.

Aluevaalien toimittamisessa noudatetaan hyvinvointialueesta annettua lakia (611/2021) ja vaalilakia (714/1998). Kuntavaalien toimittamisessa noudatetaan kuntalakia (410/2015) ja vaalilakia. Vuonna 2024 toimitettujen presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien jälkeen vaalilakiin ei ole tehty muutoksia.

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä. Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle presidentinvaalissa.

Khall 175 §

Ennakoäänestyspaikka

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kunnanhallituksen asiana on myös tehdä ennakoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten, kuin hankinnat kunnassa suoritetaan.

Kunnan on huolehdittava siitä, että yleisiä ennakoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään, että ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää. Ennakoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Ennakoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton. Esim. postikonttoreista, kirjastoista, erilaisten liike- ja kauppakeskusten aulatiloihin, yhteispalvelupisteistä, kunnantaloista, eri oppilaitoksista, kunnan palvelukeskuksista ja äänestysbusseista on saatu hyviä kokemuksia. Yleistä ennakoäänestyspaikkaa ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, johon kaikilla äänioikeutetuilla ei ole pääsyä.

Ennakoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksen pidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakoäänestyspaikassa ja siihen liittyen ns. vaalimainontakiellosta. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi eräissä ennakoäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Ennakoäänestystilan tulee olla riittävän suuri ja sijoittaa rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta. Ennakoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen.

Liikuntavammaisten ja muiden liikuntaesteisten äänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan vammaisten käytämille kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Edellisissä vaaleissa havaitut puutteet tulisi pyrkiä korjaamaan.

Khall 175 §

Vaalilain 47 §:n mukaan ennakkoäänestyspaikan on oltava avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat (arkisin äänestys voi alkaa aikaisintaan klo 8 ja päättyä klo 20 ja viikonloppuna vastaavat ajat klo 9 ja 18). Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka pidetään avoinna klo 20 saakka. Jokaisena päivänä auki olevan ennakkoäänestyspaikan lisäksi kunnassa voi olla useampia kunnanhallituksen päätöksen mukaisina aikoina auki olevia ennakkoäänestyspaikkoja.

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi esim. kadunvarsitauluin.

Vaalipäivän äänestyspaikka

Kunnanhallituksen on määrättävä myös vaalipäivän äänestyspaikat. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Oikeusministeriö suosittelee, että päättäessään vaalipäivän äänestyspaikoista kunnat noudattavat soveltuvin osin edellä esitettyjä ennakkoäänestyspaikkojen määräämisen yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja koskevia kriteereitä.

Vuoden 2025 ennakkoäänestys- ja vaalipäivän vaalipaikaksi on valikoitunut kirjaston kokoustila. Kirjastolle on esteetön pääsy niin ulko- kuin takaovesta. Takaoven läheisyyteen voi parkkeerata, jos äänestäjän on vaikea kulkea pitkiä matkoja. Sijainti on keskeinen ja mainonta näkyy paremmin tielle. Kirjastolla on valmiina tarvittavat ICT-yhteydet. Vuoden 2025 talousarvioon varataan määräraha yhden toimistohenkilön palkkaamiseen ennakkoäänestyksen ajaksi. Toisena vaalitoimitsijana toimisi kunnan henkilöstöä tai jo aikaisemmin ennakkoäänestyksessä toimineita henkilöitä keskusvaalilautakunnan päätöksen mukaisesti.

Ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot on merkittävä pohjatietojärjestelmään viimeistään 24.1.2025.
(valm. toim.siht.HM)

Khall 175 §

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien

1. **yleisenä ennakkoäänestyspaikkana ja vaalipäivän äänestyspaikkana** on Kirjasto, kokoustila, Kiinteistö Oy Vesannon Säästökulman talossa, osoitteessa Keskustie 13.

2. **Ennakkoäänestyspaikan aukioloajat** ovat:

keskiviikko 2.4.2025	klo 9.00–17.00
torstai 3.4.2025	klo 9.00–17.00
perjantai 4.4.2025	klo 9.00–17.00
lauantai 5.4.2025	klo 9.00–15.00
sunnuntai 6.4.2025	klo 9.00–15.00
maanantai 7.4.2025	klo 9.00–18.00
tiistai 8.4.2025	klo 9.00–19.00

3. **Laitosäänestyspaikkana** on Simolan palvelukeskus.

4. Lisäksi kuntalaisilla on mahdollisuus **kotiäänestykseen** keskusvaalilautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Kotiäänestyksen hoitavat keskusvaalilautakunnan nimeämät vaalitoimitsijat.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Keskusvaaliltk 5 § Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta saa tietoonsa kunnanhallituksen päätöksen.

Päätös:

VESANNON KUNTA

Kunnanhallitus	176 §	11.11.2024	315
Kunnanhallitus	14 §	20.1.2025	30
Keskusvaalilautakunta	6 §	12.2.2025	11

VAALIVIRANOMAISTEN ASETTAMINEN VUODEN 2025 ALUE- JA KUNTAVAALEJA VARTEN

Khall 176 §

Alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025.

Kunnan vaaliviranomaisia ovat kuntien keskusvaalilautakunnat, vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat, yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsijat sekä vaaliavustajat vaalipäivän äänestyspaikalla.

Vaalilain 9 a §:n mukaan vaaliviranomaisen on tehtävässään toimittava puolueettomasti. Säännöksellä halutaan korostaa vaalitoimituksen rehellisyyden ja puolueettomuuden keskeistä merkitystä.

Vaalilain vaaliviranomaisia koskevaa kelpoisuus- ja esteellisyysääntelyä täsmennettiin 1.6.2016 voimaan tulleella vaalilain muutoksella (361/2016), jota sovellettiin vuoden 2017 kuntavaaleissa. Vuoden 2024 vaaleissa säännöt ovat tiivistetyksi seuraavat:

Keskusvaalilautakunta

Vuoden 2024 vaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii valtuuston 1.6.2021 alkaneen valtuustokauden alussa asettama keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakunnan jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa (vaalilaki 13.2 §). Säännös koskee vain kuntavaaleja, koska vain niissä ehdokashakemus toimitetaan kunnan keskusvaalilautakunnalle. Kuntavaaleissa ehdokkaaksi asettuvan keskusvaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen on näin ollen syytä harkita eron pyytämistä, jolloin hänen tilalleen voidaan valita uusi jäsen tai varajäsen.

Aluevaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät ovat vähäisempiä ja ehdokas voi siten osallistua kunnan keskusvaalilautakunnan työskentelyyn yhdistetyissä kunta- ja aluevaaleissa edellyttäen tietysti, ettei hän ole ehdokkaana myös kuntavaaleissa. On kuitenkin muistettava, että keskusvaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen sovelletaan hallintolain esteellisyysääntöksiä. Kunnan keskusvaalilautakunnalla on yhdistetyissä kunta- ja aluevaaleissa paljon sellaisia tehtäviä, joiden hoitamiseen aluevaaliehdokas selvästi ei voisi esteellisyysääntösten vuoksi osallistua.

Kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla henkilö, joka on puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies (vaalilaki 151 §). Tämä koskee sekä kunta- että aluevaaleja. Vaaliasiamieheksi valitun tulee pyytää eroa keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä tai varajäsenyydestä.

VESANNON KUNTA

Kunnanhallitus	176 §	11.11.2024	316
Kunnanhallitus	14 §	20.1.2025	31
Keskusvaalilautakunta	6 §	12.2.2025	12

Khall 176 §

Kunnan keskusvaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja muun tarvittavan henkilöstön. Keskusvaalilautakunnan jäsenen tai sihteerin ei ole suositeltavaa toimia oman tehtävänsä ohessa minään muuna vaaliviranomaisena.

Kunnan keskusvaalilautakunta on päätösvaltainen viisijäsenisenä. Kunnanhallitus saa tarvittaessa määrätä väliaikaisen varajäsenen, jos lautakunnan varajäsen on kuollut taikka estynyt tai esteellinen.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain (410/2015) mukaan vaalikelpoisi kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä (v. 2020) kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Esteellisyys: Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Tämä tarkoittaa käytännössä esimerkiksi sitä, että keskusvaalilautakunnan jäsenenä oleva:

- aluevaalien ehdokas tai hänen läheisensä, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan aluevaalien ennakoänten laskentaan ja tarkastuslaskentaan ja

- kuntavaalien ehdokkaan läheinen, esimerkiksi puoliso, on esteellinen osallistumaan ehdokasasettelusta päättämiseen puolisoaan koskevan listan osalta, kuntavaalien ennakoänten laskentaan, tarkastuslaskentaan ja vaalien tuloksen vahvistamiseen.

Vaalilautakunta

Kunnanhallituksen on vaalilain 15 §:n mukaan hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme

Kuntavaaleihin asetetut vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnat toimivat samalla myös aluevaalien vaalilautakuntina ja vaalitoimikuntina. Vaalilautakuntia ja vaalitoimikuntia ei siis aseteta erikseen kuntavaaleja ja erikseen aluevaaleja varten.

Vaalilautakunnan tehtävänä on vaalipäivän äänestämisen järjestäminen äänestysalueella, äänestysalueella annettujen äänestyslippujen alustava ääntenlaskenta ja niiden toimittaminen edelleen tarkastuslaskennan suorittavalle vaaliviranomaiselle.

VESANNON KUNTA

Kunnanhallitus	176 §	11.11.2024	317
Kunnanhallitus	14 §	20.1.2025	32
Keskusvaalilautakunta	6 §	12.2.2025	13

Khall 176 §

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä, esimerkiksi niitä henkilöitä, jotka toimivat ennakoäänestyksen vaalitoimitsijoina.

Esteellisyys: Kummankaan vaalin ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien tai kuntavaalin ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Vaalitoimikunta

Vaalitoimikunnan ainoa tehtävä on järjestää ennakoäänestys vaalilain 9 §:ssä tarkoitetuissa laitoksissa ja toimittaa äänestyksessä kertyneet lähete-kuoret kuntien keskusvaalilautakunnille.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla aluevaalien ehdokas eikä kuntavaalien ehdokas eikä myöskään ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

VESANNON KUNTA

Kunnanhallitus	176 §	11.11.2024	318
Kunnanhallitus	14 §	20.1.2025	33
Keskusvaalilautakunta	6 §	12.2.2025	14

Khall 176 §

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten poliittista edustavuutta tarkastellaan erikseen. Myös tasa-arvolain soveltamisessa

tarkastelu tehdään siten, että sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta ovat päätösvaltaisia kolmijäsenisinä.

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle.

Yleisen äänestyspaikan ja kotiäänestyksen vaalitoimitsija

Kelpoisuus: Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen eikä myöskään presidenttiehdokas, hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

Vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla

Vaalitoimitsijat kotimaan yleiseen ennakoäänestyspaikkaan ja kotiäänestykseen määrää kunnan keskusvaalilautakunta. Vaalitoimitsijoita ei aseteta erikseen kuntavaaleja ja erikseen aluevaaleja varten, vaan kaikki vaalitoimitsijat toimivat vaalitoimitsijoina molemmissa vaaleissa.

Vaalitoimitsijat huolehtivat ennakoäänestyksestä yleisissä ennakoäänestyspaikoissa sekä kotiäänestyksistä (vaalilaki 17 §). Yleisessä ennakoäänestyspaikassa on oltava ainakin kaksi vaalitoimitsijaa.

Vaalitoimitsijana ei voi olla alle 18-vuotias eikä vajaavaltaiseksi julistettu. Kummankaan vaalin ehdokas tai hänen puolionsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa eivät voi olla vaalitoimitsijana. Jos vaalitoimitsija ja edellä mainittu sukulaisehdokas ovat samassa kunnassa, hyvinvointialueella tai vaalipiirissä, vaalitoimitsija tulee ei-kelpoiseksi toimimaan vaalitoimitsijana.

VESANNON KUNTA

Kunnanhallitus	176 §	11.11.2024	319
Kunnanhallitus	14 §	20.1.2025	34
Keskusvaalilautakunta	6 §	12.2.2025	15

Khall 176 §

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää valita Vesannon vaalilautakuntaan viisi jäsentä ja viisi varajäsentä sekä laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten valittavaan vaalitoimikuntaan kolme jäsentä ja kolme varajäsentä sekä nimeää vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalilain ja tasa-arvolain ao. säännökset huomioiden. Vaalitoimitsijat sekä vaaliavustajat valitsee keskusvaalilautakunta.

Oheismateriaalina n:o 54: Vaalitoimikunnan kokoonpano edellisissä vaaleissa

Oheismateriaalina n:o 55: Vaalilautakunnan kokoonpano edellisissä vaaleissa

Päätös:**Vesannon vaalilautakunta**jäsenet

1. Huttunen Esko, pj
2. Nuutinen Anne, varapj.
3. Nuutinen Tommi
4. Pisto Seija
5. Mäki Raimo

varajäsenet (siinä järjestyksessä kuin heidät tulee kutsua)

1. Korhonen Ilmi
2. Kokko Marja-Liisa
3. Kari Aulis
4. Kukkonen Erkki
- 5.

Vesannon vaalitoimikuntajäsenet

1. Jäntti Eeva, pj.
2. Huuskonen Anneli, varapj,
- 3.

varajäsenet (siinä järjestyksessä kuin heidät tulee kutsua)

1. Jäntti Sirpa
- 2.
- 3.

Valintoja täydennetään kunnanhallituksen 2.12.2024 kokouksessa.

VESANNON KUNTA

Kunnanhallitus	176 §	11.11.2024	319
Kunnanhallitus	14 §	20.1.2025	35
Keskusvaalilautakunta	6 §	12.2.2025	16

Khall 14 § Kunnanhallitus on kokouksessaan 11.11.2024 § 176 valinnut seuraavat henkilöt Vesannon vaalilautakuntaan sekä Vesannon vaalitoimikuntaan.

Vesannon vaalilautakuntajäsenet

- 1.Huttunen Esko, pj.
- 2.Nuutinen Anne, varapj.
- 3.Nuutinen Tommi
- 4.Pisto Seija
- 5.Pakarinen Kalevi

varajäsenet (siinä järjestyksessä kuin heidät tulee kutsua)

6. Korhonen Ilmi
7. Kokko Marja-Liisa
8. Kari Aulis
9. Kukkonen Erkki
10. Puuronen Veijo

Vesannon vaalitoimikuntajäsenet

- 1.Jäntti Eeva, pj.
- 2.Huuskonen Anneli, varapj,
- 3.Huttunen Arto

varajäsenet (siinä järjestyksessä kuin heidät tulee kutsua)

1. Konttinen Päivi
2. Hytönen Anu
3. Korhonen Erkki

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus täydentää valinnat Vesannon vaalilautakuntaan sekä Vesannon vaalitoimikuntaan.

Päätös:

Kunnanhallitus täydensi valinnat Vesannon vaalilautakuntaan sekä Vesannon vaalitoimikuntaan.

Keskusvaaliltk 6 § Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta saa tietoonsa kunnanhallituksen päätöksen.

Päätös:

VAALIKUULUTUKSEN ANTAMINEN

Keskusvaaliltk 7 § Vaalilain 67 §:n 3 momentissa säädetään, että keskusvaalilautakunnan on saatettava vaalipäivä ja äänestysalueiden äänestyspaikat tiedoksi sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi.

Vaalilain 49 §:n 1 momentissa säädetään, että keskusvaalilautakunnan on tiedotettava kunnan alueella olevista kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja ennakoäänestysajoista sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi. Harkintansa mukaan keskusvaalilautakunta voi lisäksi kuuluttaa muista vaalien toimittamiseen liittyvistä asioista.

Vaalilain 34 §: " Viimeistään 48. päivänä ennen vaalipäivää pidettävässä kokouksessaan ehdokashakemukset käsittelevä viranomaisen määrää, kelle, minä päivinä ja kellonaikoina sekä missä sille tarkoitetut ehdokashakemukset ja muut ehdokkaiden asettamista koskevat asiakirjat on annettava. Määräyksestä on annettava kuulutus, joka on annettava tiedoksi puolueiden ilmoittamille vaaliasiamiehille ja pantava nähtäväksi viranomaisen kokoushuoneistossa sekä julkaistava kuntavaaleissa sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi ja muissa vaaleissa virallisessa lehdessä."

Vaalilain 145 §: " Kunnan keskusvaalilautakunnan on kuulutettava, montako valtuutettua kunnassa valitaan. Kuulutus on viipymättä julkaistava sillä tavalla kuin kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi ja pantava nähtäväksi keskusvaalilautakunnan kokoushuoneistossa. Kuulutus voidaan antaa 34 §:n 2 momentissa tarkoitetun kuulutuksen yhteydessä."

Vaalilain 147 §:n mukaan puolueella, vaaliliitolla tai yhteislistalla on oikeus asettaa kussakin kunnassa enintään valittavien valtuutettujen puolitoistakermainen määrä ehdokkaita, joka Vesannolla tarkoittaa enintään 25 ehdokasta.

Vaalilaki 152 §: "Puolueen, yhteislistan tai valitsijyhdistyksen vaaliasiamiehen on annettava ehdokashakemus kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 40. päivänä ennen vaalipäivää ennen klo 16.00." Edellä olevat vaalilain määräykset tarkoittavat mm., että ehdokashakemukset sekä ilmoitukset mahdollisista vaaliliitoista ja yhteislistoista otetaan vastaan viimeistään tiistaina 4.3.2025 klo 16.00 mennessä.

Liite n:o 2: Vaalikuulutus

Keskusvaaliltk 7 § Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

1. Keskusvaalilautakunta antaa vaalikuulutuksen,
2. Vaalikuulutus julkaistaan kunnan verkkosivuilla, kunnan ilmoitustaululla sekä paikallislehti Sisä-Savossa viikolla 8. Kuulutus laitetaan nähtäville myös kirjaston Idid-taululle,
3. Keskusvaalilautakunta kuuluttaa, että sille osoitettavat ehdokashakemukset ja muut ehdokkaiden asettamista koskevat asiakirjat kuntavaaleissa 2025 tulee jättää keskusvaalilautakunnan sihteerille Vesannon kunnanvirastolla (Strandmanintie 2, 72300 Vesanto) maanantaina 3.3.2025 klo 10–14 tai tiistaina 4.3.2025 klo 12–16.00. Vaalilain 38 §:n mukaan tarkoitetut asiakirjat tulee toimittaa keskusvaalilautakunnan sihteerille em. osoitteeseen 12.3.2025 klo 16.00 mennessä.

Päätös:

KUNNAN VAALIVIRANOMAISTEN KOULUTTAMINEN

Keskusvaaliltk 8 § Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaaliviranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikkojen ja kotiaänestyksen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtävistä. Keskusvaalilautakunnan edustajien tulee olla koko vaalien ajan viranomaisten tavoitettavissa näiden kysymyksiä varten.

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleja varten tapahtuu verkkokoulutuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien katsottavaksi verkkoon helmikuussa 2025. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suorittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana.

Vaalikoulutukset alue- ja kuntavaaleihin 2025 pidetään eOppiva-verkkosivustolla, jossa on omat koulutuksensa keskusvaalilautakunnalle, ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijoille, sekä vaalilautakunnalle.

Kenraaliharjoitusten ajankohdat:

Ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus järjestetään tiistaina 18.3.2025.

Laskennan kenraaliharjoitus järjestetään torstaina 20.3.2025.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Keskusvaalilautakunta päättää,

1. Oikeusministeriön verkkokoulutuksina järjestettäviin vaalikoulutuksiin osallistuvat asianosaiset vaalien toimeenpanoon osallistuvat henkilöt. Vaalituen kunnille ilmoittamat vaalikoulutuskokonaisuudet ja koulutuslinikoiden verkkolinkit, klinikoiden tarkemmat ajankohdat sekä muut tarvittavat ohjeet toimitetaan asianosaisille.
2. Keskusvaalilautakunnan sihteeri Hanne Mantere ja varasihteeri Pia Harmokivi järjestävät kunnantoimistolla koulutuksen vaalilautakunnalle, vaalitoimikunnalle ja vaalitoimitsijoille ennakkoäänestyksen kenraaliharjoituksen, sekä tarvittaessa käytännön koulutusta vaaleihin liittyen.

Päätös:

VAALITIETOJÄRJESTELMÄN KÄYTTÖ

Keskusvaaliltk 9 § Oikeusministeriön vaalitietojärjestelmässä (VAT) ovat pohjatietojärjestelmä, ehdokastietojärjestelmä, äänioikeustietojärjestelmä sekä tuloslaskentajärjestelmä.

Äänioikeustietojärjestelmää voivat kunnassa käyttää keskusvaalilautakunnan lisäksi yleisen ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat ja vaalipäivän äänestyksessä vaalilautakunta.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää, että Vesannon kunnassa äänioikeustietojärjestelmää käyttävät keskusvaalilautakunnan lisäksi ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijat.

Päätös:

LUPA HYVÄNTEKEVÄISYYSKERÄYKSEEN ALUE- JA KUNTAVAALEISSA, PIENI ELE RY

Keskusvaaliltk 10 § Pieni ele ry on toimittanut kunnalle 29.1.2025 päivätyn tiedotteen koskien alue- ja kuntavaaleja varten. Yhdistys on esittänyt kirjeessä toiveen perinteisen hyväntekeväisyyskeräyksen järjestämiselle kunnan äänestyspaikoilla.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta toteaa, että vammais- ja kansanterveysjärjestöjen yhteinen Pieni ele -keräys voidaan järjestää vuonna 2025 äänestyspaikalla.

Päätös:

KESKUSVAALILAUTAKUNNAN KOKOUKSET ALUE- JA KUNTAVAALEISSA 2025

Keskusvaaliltk 11 § Keskusvaalilautakunta pitää kokouksensa vaalilainsäädännön edellyttäminä aikoina ja tarvittaessa muulloin.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan päätösehdotus:

Keskusvaalilautakunta kokoontuu seuraavina ajankohtina:

Keskiviikko 12.2.2025 klo 12.00

Maanantai 10.3.2025 klo 12.00

Keskiviikko 12.3.2025 klo 16.00

Torstai 13.3.2025 klo 9.00

Perjantai 11.4.2025 klo 19.00

Sunnuntai 13.4.2025 kellonaika sovitaan kokouksessa

Maanantai 14.4.2025 klo 10.00

Keskiviikko 16.4.2025 klo 13.00

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Lautakunta

Hallitus

Valtuusto

MUUT ASIAT

Keskusvaaliltk 12 § Ennakkoäänestyksen käytännönjärjestelyt

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Kunta
VESANNON KUNTA

Kokouspäivämäärä

Valtuusto/hallitus/lautakunta
Kunnanhallitus

12.2.2025

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 410/2015 §:n 136 mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.</p> <p>Pykälät</p>
	<p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 410/2015 §:n 134 mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät</p>
	<p>Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019 6 § 2. mom. mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.</p> <p>Pykälät ja valituskieltojen perusteet</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite</p> <p>Vesannon kunnanhallitus Strandmanintie 2, 72300 VESANTO Sähköposti: vesannon.kunta@vesanto.fi</p> <p>Pykälät</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.</p>
---	--

Liitetään pöytäkirjaan

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomai- nen ja valitusai- ka	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Valitusviranomaisen, osoite Itä-Suomen hallinto-oikeus Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 KUOPIO Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO Puh. 029 56 42502, fax. 029 56 42501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointi- palvelussa osoitteessa: https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
	Kunnallisvalitus, pykälät Hallintovalitus, pykälät
	Muu valitusviranomaisen, osoite
	Pykälät
	Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaatimus- / valituskirjelmän sisältö	Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmässä on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän/valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen/valituksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimus-/valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle/valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimus-/valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä/valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin hallintolain 12 §:ssä/HLL 21 §:ssä säädetään.</p>
Oikaisuvaatimus- / valitusasiakirjo- jen toimittaminen	Oikaisuvaatimus-/valitusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimus-/valitusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimus-/valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla postitse, sähköisesti tai lähtien välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimus-/valitusajan päättymistä.
	Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Valitusasiakirjat on toimitettava *): nimi, osoite ja postiosoite
Lisätietoja	Tuomioistuinlain (11.12.2015/1455) 2 §:ssä säädettyjä oikeudenkäyntimaksuja on tarkistettu oikeusministeriön asetuksella (31.12.2018/1383). Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 1.1.2019 alkaen vireille tulevista asioista 260 euroa. Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä erikseen säädettyissä asioissa eikä asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen. Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

*) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.